

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія з педагогічної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Г.Б.Жильцов
« 11 09 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА

для студентів

спеціальності 231 Соціальна робота

освітнього рівня молодший спеціаліст

освітньої програми Соціальна педагогіка

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1170/19
(підпис) (прізвище, ініціали)
« 11 » 20 19 р.

Київ – 2019

Розробник: Діденко Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, викладач вищої категорії, викладач-методист циклової комісії з педагогічної освіти Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від 29 серпня 2019 р. № 1

Голова циклової комісії Діденко Н.М.Діденко

Робочу програму перевірено
« 30 » серпня 2019 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Гейхман З.Л.Гейхман

Заступник директора з навчальної роботи Карлінська Я.В. Карлінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2 /60
Курс	3
Семестр	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	36
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	20
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування в майбутніх соціальних педагогів моральних цінностей соціально-педагогічної діяльності; оволодіння необхідними знаннями з основ професійної етики та навичками їх реалізації в практичній діяльності.

Основні завдання:

- ознайомити студентів з основними категоріями соціально-педагогічної етики;
- обґрунтовувати основні принципи, норми і функції соціального педагога;
- розкрити складові компоненти Етичного кодексу як підґрунтя поведінки соціального педагога;
- охарактеризувати найважливіші етичні концепції морального вчинку, що зумовлюють моделі професійних рішень соціального педагога;
- формувати потребу застосовувати етичні знання на практиці;

- розвивати моральні професійні якості, необхідні для майбутньої фахової діяльності.

Завдання навчальної дисципліни спрямовані на формування в студентів таких

компетентностей:

- усвідомлення важливості етичних принципів та норм у соціально-педагогічній діяльності;
- обізнаність з основами етичними концепціями й кодексами етики соціальних педагогів;
- формування особистого бачення соціально-педагогічної ситуації й самостійного визначення морально-етичних шляхів її вирішення;
- обізнаність із вимогами педагогічного етикету в практичній діяльності соціального педагога;
- обізнаність із особливостями професійної етики соціального педагога;
- здатність і готовність застосовувати складові педагогічної техніки у професійній діяльності;
- здатність обирати методи, форми та засоби самовдосконалення для організації ефективної діяльності соціального педагога;
- готовність до особистісно-значущої позитивної мотивації професійно-педагогічної діяльності, творення власного педагогічного досвіду.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- основні теоретичні проблеми курсу;
- основні етичні концепції;
- історію виникнення педагогічної етики;
- особливості професійного спілкування;
- сучасні вимоги до професійно-моральних якостей педагога;

уміти:

- визначати основні етичні проблеми і дилеми;
- формулювати ціннісні орієнтації та моральні ідеали сучасного українського суспільства;
- використовувати вербальні та невербальні засоби спілкування;
- регулювати власну поведінку у різноманітних життєвих ситуаціях;
- користуватися моделями прийняття рішень з конкретних етичних проблем;

аналізувати:

- досвід соціально-педагогічного захисту особистості;
- знання щодо основ моральної свідомості особистості соціального педагога;

висловлювати:

- власні судження і міркування про необхідність оволодіння основними професійно-етичними якостями майбутніми соціальними педагогами;
- судження про усвідомлення важливості етичних принципів та норм у сфері соціальних послуг.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Усього	Аудиторна:				
		Лекції	Семін.	Практ.	Індивід.	Сам.р.
Змістовий модуль 1. Етика соціально-педагогічної діяльності як компонент системи загальної етики						
1. Фахова мораль – основа соціально-педагогічної етики.	2	2			-	
2. Предмет, функції, завдання соціально-педагогічної етики.	2	2			-	
3. Теоретичні основи етичних знань соціального педагога.	8		2		2	4
4. Еволюція етики соціально-педагогічної діяльності.	8		2		2	4
Модульний контроль	2					
Разом	22	4	4		-4	8
Змістовий модуль 2. Категорії соціально-педагогічної етики. Соціальний педагог як суб'єкт моральних взаємин.						
5. Добро, зло, совість – категорії етики соціально-педагогічної діяльності.	2	2			-	
6. Моральний вибір і ціннісні орієнтири в соціально-педагогічній роботі.	6			2	2	2
7. Етичний кодекс у соціально-педагогічній діяльності.	4		2		-	2
8. Суспільна свідомість і соціально-педагогічна діяльність.	2	2				
9. Характеристика основних категорій соціально-педагогічної етики.	4			2		2
10. Особистість соціального педагога як фахівця і громадянина. Етичні принципи в діяльності соціального педагога.	4	2			2	
11. Культура спілкування соціального педагога в системі в системі етичних стосунків.	2					2
11. Етичні особливості соціально-педагогічної взаємодії.	4		2			2
12. Тренінг соціально-педагогічного спілкування.	2			2		
13. Соціально-педагогічні особливості вирішення конфліктів.	2			2		
14. Моральний портрет соціального педагога.	4			2		2
Модульний контроль	2					
Разом	38	6	4	10	-4	12
Усього годин	60*	10	8	-10	-8	20

* з урахуванням модульного контролю

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Етика соціально-педагогічної діяльності як компонент системи загальної етики.

Тема 1. Фахова мораль – основа соціально-педагогічної етики.

Етос, мораль і моральність. Етика як філософська наука. Сутність соціально-педагогічної етики і деонтології. Зміст і структура професійної культури. Моральна культура і духовна творчість у діяльності соціального педагога.

Основні поняття теми: етика, мораль, моральність, деонтологія, моральні норми, соціально-педагогічна етика.

Основна література: 1, 2, 3, 4.. *Додаткова література:* 5, 7, 8, 9.

Тема 2. Предмет, функції, завдання соціально-педагогічної етики.

Предмет соціально-педагогічної етики. Функції етики соціального педагога. Основні завдання фахової етики.

Основні поняття теми: завдання етики, предмет етики, загальні функції етики, спеціальні функції етики.

Основна література: 1, 2, 5. *Додаткова література:* 1, 2, 5, 9.

Семінар 1. Теоретичні основи етичних знань соціального педагога.

Основна література: 1, 4, 5. *Додаткова література:* 1, 3, 7, 9.

Семінар 2. Еволюція етики соціально-педагогічної діяльності.

Основна література: 1, 2, 5. *Додаткова література:* 1, 2, 7, 9.

Змістовий модуль 2. Категорії соціально-педагогічної етики. Соціальний педагог як суб'єкт моральних взаємин.

Тема 5. Добро, зло, совість – категорії етики соціально-педагогічної діяльності.

Добро і зло як основні категорії етики. Доброта як риса моральної поведінки фахівця. Совість у соціально-педагогічній діяльності.

Основні поняття теми: добро, доброта, зло, совість, добросовісність.

Основна література: 2, 4, 5. *Додаткова література:* 1, 3, 7, 9.

Практичне заняття 1. Моральний вибір і ціннісні орієнтири в соціально-педагогічній роботі.

Основна література: 1, 2, 5. *Додаткова література:* 1, 2, 7, 9.

Семінар 3. Етичний кодекс у соціально-педагогічній діяльності.

Основна література: 1, 2, 5. *Додаткова література:* 1, 2, 7, 9.

Тема 6. Суспільна свідомість і соціально-педагогічна діяльність

Структура моральної свідомості. Структурні компоненти етики соціально-педагогічної діяльності..

Основні поняття теми: моральні взаємини, моральна діяльність, моральні переживання, моральна поведінка, етичні стосунки, етична свідомість, етичні дії.

Основна література: 1, 2, 5. *Додаткова література:* 1, 2, 7, 9.

Практичне заняття 2. Характеристика основних категорій соціально-педагогічної етики.

Основна література: 1, 2, 5. *Додаткова література:* 1, 2, 7, 9

Тема 7. Особистість соціального педагога як фахівця і громадянина. Етичні принципи в діяльності соціального педагога.

Морально-гуманістичні якості особистості соціального педагога. Психолого-педагогічні особистісні риси фахівця. Психологічні характеристики соціального педагога. Психоаналітичні якості фахівця.

Основні поняття теми: моральні риси, фахові чесноти.

Основна література: 1, 2, 5. *Додаткова література:* 1, 2, 5, 9.

Семінар 4. Етичні особливості соціально-педагогічної взаємодії.

Основна література: 3, 4, 5. *Додаткова література:* 1, 3, 8, 9.

Практичне заняття 3. Тренінг соціально-педагогічного спілкування.

Основна література: 1, 2, 3, 5. *Додаткова література:* 1, 2, 7, 9

Практичне заняття 4. Соціально-педагогічні особливості вирішення конфліктів.

Основна література: 3, 4, 5. *Додаткова література:* 1, 3, 8, 9.

Практичне заняття 5. Моральний портрет соціального педагога

Основна література: 1, 2, 3, 4, 5. *Додаткова література:* 1, 3, 8, 9.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість	Модуль 1		Модуль 2	
		3 курс			
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Відвідування практичних занять	1			5	5
Робота на практичному занятті	10			5	50
Виконання завдання для самостійної роботи	5	4	20	6	30
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>		-	69	-	135
Максимальна кількість балів		204			
Розрахунок коефіцієнта		2,04			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Зміст самостійної роботи студентів має таку структуру:

1. Опрацювати зміст тем за літературою.
2. Відповісти на питання до семінарського заняття.
3. Виконати завдання (оцінюється в 5 балів).

Змістовий модуль 1. Етика соціально-педагогічної діяльності як компонент системи загальної етики.

Тема 1. Теоретичні основи етичних знань соціального педагога (4 год).

1. Заповніть таблицю – визначення понять «етика» за різними джерелами.

Автор, джерело	Визначення

2. «Соціальна справедливість і філантропія» (наукове повідомлення).

Тема 2. Еволюція етики соціально-педагогічної діяльності (4 год).

1. Етичні погляди Г. Сковороди та можливість їх використання в моральному вихованні молоді.

Змістовий модуль 2. Категорії соціально-педагогічної етики. Соціальний педагог як суб'єкт моральних взаємин.

Тема 3. Моральний вибір і ціннісні орієнтири в соціально-педагогічній роботі (2 год).

1. Напишіть есе «Морально-етичні цінності соціального педагога».
2. Законспекуйте тренінги, ситуації, тести, що рекомендовані в спеціальній літературі для визначення морально-етичних принципів.

Тема 4. Етичний кодекс у соціально-педагогічній діяльності (2 год).

Напишіть план виступу на тему: «Морально-етичні особливості соціально-педагогічної взаємодії».

Тема 5. Характеристика основних категорій соціально-педагогічної етики (2 год).

1. Розробіть схему «Соціально-педагогічна етика та її взаємодії».
2. Напишіть конспект за темою.

Тема 6. Культура спілкування соціального педагога в системі в системі етичних стосунків (2 год).

1. Напишіть есе «Культура спілкування соціального педагога».
2. Повідомлення на тему: «Вербальні і невербальні засоби професійної комунікації соціального педагога».

Тема 7. Етичні особливості соціально-педагогічної взаємодії (2 год).

Розробіть схему «Соціально-педагогічна етика та її взаємодії».

Тема 8. Моральний портрет соціального педагога (2 год).

1. Вправа « Я презентую поведінку педагога ...» (скласти опорні слова до вправи).
2. Розробіть карту самовдосконалення особистості.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1.	Теоретичні основи етичних знань соціального педагога.	4	10
2.	Еволюція етики соціально-педагогічної діяльності.	4	10
3.	Моральний вибір і ціннісні орієнтири в соціально-педагогічній роботі.	2	5
4.	Етичний кодекс у соціально-педагогічній діяльності.	2	5
5.	Характеристика основних категорій соціально-педагогічної етики.	2	5
6.	Культура спілкування соціального педагога в системі системі етичних стосунків	2	5

7.	Етичні особливості соціально-педагогічної взаємодії.	2	5
8.	Моральний портрет соціального педагога	2	5
	Разом	20	50

Критерії оцінювання самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання самостійної роботи студентами є:

1. Повнота виконання завдання: елементарна, фрагментарна, повна, неповна.
2. Рівень самостійності студента: під керівництвом викладача, консультація викладача, самостійно.
3. Рівень сформованості навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, складання плану, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо).
4. Рівень сформованості навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, вміння виконувати творчі завдання тощо).
5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь: низький (володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу); середній (володіння умінням вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань); достатній (уміння застосовувати набуті знання у стандартних практичних ситуаціях); високий (володіння умінням творчо-пошукової діяльності).

Рівень навчальних досягнень студентів	Оцінка	Критерії оцінювання самостійної роботи
Високий рівень	5	Завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент самостійно вибирає інформаційні джерела; користується широким арсеналом засобів доказу своєї думки, вирішує складні проблемні завдання методичного характеру; аналізує та прогнозує педагогічні явища; уміє ставити та розв'язувати проблеми; володіє уміннями творчо-пошукової діяльності
Достатній рівень	4	Завдання відзначається неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент критично ставиться до отриманої інформації; наводить аргументи; зіставляє, узагальнює, систематизує інформацію під керівництвом викладача; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях
Середній рівень	3	Завдання відзначається неповнотою виконання за консультацією викладача. Студент застосовує запропонований вчителем спосіб отримання інформації з

		декількох джерел; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом; аналізує навчальний матеріал, порівнює і робить висновки, самостійно володіє більшою частиною навчального матеріалу; вибирає відомі способи дій для виконання фахових методичних завдань
Початковий рівень	2	Завдання відзначається фрагментарністю виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент усвідомлює недостатній обсяг інформації; застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з одного джерела; має фрагментарні уявлення про роботу з науковим джерелом; демонструє розуміння отриманої інформації, розуміння висновків з певного питання; володіє умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу. У студента відсутні сформовані уміння та навички
Низький	1	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. У студента не сформовані необхідні практичні уміння роботи. Більшість передбачених освітньою програмою навчальних завдань не виконано

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться в тестовій формі і містить 25 різних за формою тестів. За кожен правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів.

6.4. Форма семестрового контролю - залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Етика як наука. Її походження, суть.
2. Мораль і моральність як категорії етики.
3. Етика і деонтологія соціально-педагогічної роботи.
4. Етика як філософська наука.
5. Моральна культура і духовна творчість у діяльності соціального педагога.
6. Предмет, функції і завдання педагогічної етики.
7. Сутність «золотого правила» моральності.
8. Справедливість – етична категорія (соціально-педагогічний аспект).
9. Обов'язок – професійна риса спеціаліста.
10. Моральна відповідальність.
11. Гуманність – провідна риса соціально-педагогічної діяльності.
12. Історичні аспекти становлення етики соціально-педагогічної діяльності.

13. Взаємовплив різних віх історичного розвитку на утвердження суспільних норм і цінностей.
14. Найважливіші етичні концепції морального вчинку у соціально-педагогічній роботі.
15. Типові моделі прийняття рішень соціальними педагогами.
16. Основні цінності соціальної педагогіки та можливості їх практичного застосування.
17. Етичні принципи в соціально-педагогічній діяльності.
18. Мета і цілі створення Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи.
19. Суть Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи.
20. Проблеми морального ідеалу в суспільному житті.
21. Перспективи моральних цінностей у сучасному суспільстві.
22. Загальні стандарти етичної поведінки соціальних педагогів.
23. Моральність соціального педагога.
24. Моральна свобода і відповідальність.

6.6. Шкала відповідності оцінок.

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Педагогічна етика» (III курс)

Разом: 60 год., лекції – 10 год., семінарські заняття – 8 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 20 год., індивідуальні – 8 год., модульний контроль – 4 год.

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I			ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II				
Назва модуля	Етика соціально-педагогічної діяльності як компонент системи загальної етики.			Категорії соціально-педагогічної етики. Соціальний педагог як суб'єкт моральних взаємин.				
Лекції	1	2	3	4	5		5	
Теми лекцій	Фахова мораль – основа соціально-педагогічної етики.	Предмет, функції, завдання соціально-педагогічної етики		Добро, зло, совість – категорії етики соціально-педагогічної діяльності.	Суспільна свідомість і соціально-педагогічна діяльність.	Особистість соціального педагога як фахівця і громадянина. Етичні принципи в діяльності соціального педагога.		
Теми семінарських занять		Теоретичні основи етичних знань соціального педагога	Еволюція етики соціально-педагогічної діяльності	Етичний кодекс у соціально-педагогічній діяльності.		Етичні особливості соціально-педагогічної взаємодії.		
Теми практичних занять				Моральний вибір і ціннісні орієнтири в соціально-педагогічній роботі.	Характеристика основних категорій соціально-педагогічної етики.	Тренінг соціально-педагогічного спілкування.	Соціально-педагогічні особливості вирішення конфліктів.	Моральний портрет соціального педагога.
Самостійна робота	8 годин (5 балів)			12 годин (5 балів)				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				
Підс. контр.	Залік							

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Бех І.Д. Особистість у просторі духовного розвитку [Текст] : навч. посіб. / І.Д. Бех - К.: «Академвидав». 2012. - 256 с.
2. Васянович Г. П. Педагогічна етика [Текст] : навч. посіб. / Г.П. Васянович. - К.: «Академвидав». 2011. - 255 с.
3. Вознюк Н.М. Етика [Текст] : навч. посіб. / Н.М. Вознюк. - К.: Центр навч. літ. 2008. - 212 с.
4. Степанчук Л. С. Мовний етикет педагога [Текст] / Л. С. Степанчук // Педагогічна майстерня : науково-методичний журнал. - 2015. - № 3. - С. 8-10.
5. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога [Текст] : навч. посіб. / Л.Л. Хоружа. - К.: «Академвидав». 2012. - 208 с.

Додаткова література:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія [Текст]: навч. посібник / О.І. Власова. - К.: ПАРОПАН. 2005. - 400 с.
2. Ішук С.В. Етика соціальної роботи. Курс лекцій [Текст] : навч. посіб. / С.В. Ішук. - Тернопіль: ТДПУ. 2008. - 59 с.
3. Мовчан В. Історія і теорія етики [Текст] : навч. посіб. / В. Мовчан. - Дрогобич: Коло. 2003. - 432 с.
4. Малахов В. А. Етика: Курс лекцій [Текст] : навч. посіб. / В. А. Малахов. - 4-те вид. - К.: Либідь. 2008. - 384 с.
5. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування [Текст] : навч. посіб. / Т.К. Чмут, Г.Л. Чайка. - 6-те вид. випр. і доп. - К.: Знання. 2007. - 230 с.

Додаткові ресурси

6. Етичний кодекс українського педагога [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://myvchytel.dp.ua/index.php/uchytelska/55-etychnyi-kodeks-vchytelia> - Заголовок з екрану.
6. Мишаткина Т. В. Педагогическая этика [Електронний ресурс]: учеб. пособ. серия «Высшее образование» / Т. В. Мишаткина. - Ростов н/Д: Феникс. 2004. - 304 с. - Режим доступу: <http://www.studfiles.ru/preview/2230440/> - Заголовок з екрану.
7. Навчальні матеріали он-лайн [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://pidruchniki.com/> - Заголовок з екрану.
8. Тейлор Ч. Етика автентичності [Електронний ресурс] / Ч. Тейлор / пер. з англ., А. Васильченко. - 2-ге вид. - К.: Дух і літера. 2013. - 128 с. - Режим доступу: http://issuu.com/duh-i-litera/docs/taylor_etyka_extract - Заголовок з екрану.

**Плани
семінарських та практичних занять**

Семінар 1. Теоретичні основи етичних знань соціального педагога.

План

1. Поняття професійної етики соціального педагога.
2. Етика в історичному аспекті.
3. Розвиток епохи як науки філософії.
4. Моральна культура і моральна регуляція – основні компоненти моралі.
5. Зміст моральної норми та її підвиди.
6. Характеристика категоріального апарату соціально-педагогічної етики (предмет, завдання, функції).
7. Етичні проблеми соціально-педагогічної роботи.

Питання для самоконтролю

1. Етика соціально-педагогічної роботи – вчення про моральні основи фахової діяльності.
2. Соціум і моральна соціалізація.
3. Поняття про мораль.
4. Специфіка прояву добра і зла в діяльності соціального педагога.

Тематика наукових повідомлень.

1. Соціальна справедливість і філантропія.
2. Совість і моральний обов'язок.
3. Етичні проблеми становлення педагогічної етики в Україні.

Практичне завдання

1. Розглянути проблемну ситуацію.
Основна література: 2, 4, 5. Додаткова література: 1, 2, 3, 7, 9.

Семінар 2. Еволюція етики соціально-педагогічної діяльності.

План

1. Вплив ранньохристиянської етики та етики доби Середньовіччя на виховання особистості.
2. Етичні вчення епохи Відродження та Нового часу.
3. Етичні погляди на поведінку людини кінця XVII – початку XIX століть.
4. Історія становлення етики соціальної роботи в європейських країнах.
5. Історія становлення етики соціальної роботи в США.

Питання для самоконтролю

1. Запровадження етики соціальної роботи в Київській Русі.
2. Роль християнства в піднесенні благодійництва в Київській Русі.
Тематика наукових повідомлень .
1. Соціальна діяльність князя Василя Острозького.
2. Філантропія і соціальна робота.
3. Етичні погляди Г.Сковороди та можливість їх використання в моральному вихованні молоді.
4. Благодійна діяльність князів Володимира і Ярослава Мудрого.

5. Етичні погляди Т.Шевченка та можливість їх використання в моральному вихованні молоді.
6. Благодійність О.Духновича.

Творчі завдання

Моральна свобода особистості та фахівця.

Основна література: 2, 4, 5. Додаткова література: 1,2, 3, 7, 9.

Семінар 3. Етичний кодекс у соціально-педагогічній діяльності.

План

1. Характеристика етичних кодексів соціального педагога, медичного працівника, психолога.
2. Міжнародні норми поведінки соціальних педагогів.
3. Основні положення українського Етичного кодексу соціального педагога.
4. Мета і цілі створення Етичного кодексу.
5. Суть Етичного кодексу соціального працівника.

Питання для самоконтролю

1. Стандарти взаємин соціальної роботи з іншими інститутами.
2. Етичні стандарти взаємин соціальних працівників.
3. Етичні цінності соціально-педагогічної роботи.
4. Вимоги до професійної поведінки соціального педагога в українському Етичному кодексі.
5. Система моральних норм у соціально-педагогічній роботі.

Тематика наукових повідомлень.

1. Етикет ділового спілкування.
2. Особливості етикету ділового спілкування з клієнтами різної статі.

Практичне завдання.

Розгляд проблемної ситуації. Шляхи її вирішення.

Основна література: 2, 4, 5. Додаткова література: 1, 3, 7, 9.

Семінар 4. Етичні особливості соціально-педагогічної взаємодії.

План

1. Спільне та особливе в категоріях етики і педагогічної етики.
2. Професіоналізм як моральна якість особистості.
3. Характеристика професійних обов'язків соціального педагога.
4. Основні функції етики соціальної роботи.
5. Моральні норми соціального педагога.
6. Моральні правила у професійній діяльності соціального педагога.

Питання для самоконтролю

1. Моральний обов'язок соціального педагога.
2. Совість як категорія професійної етики.
3. Професійна честь та гідність соціального педагога.
4. Гуманізм соціального педагога.
5. Егоїзм і альтруїзм у фаховій діяльності.
6. Емпатія та милосердя у фаховій діяльності.
7. Чесність і правдивість.

8. Ввічливість і тактовність.

Тематика наукових повідомлень.

1. Моральні цінності у 21 столітті як основа етичної науки.
2. Моральний принцип і моральна норма в соціально-педагогічній роботі.
3. Етичні вимоги до культури поведінки соціального працівника.

Практичне завдання.

Розгляд проблемної ситуації. Шляхи її вирішення.

Основна література: 2, 4, 3, 5. Додаткова література: 1, 2, 3, 7, 9.

Практичне заняття 1. Моральний вибір і ціннісні орієнтири в соціально-педагогічній роботі.

План

1. Зміст морального вибору в соціально-педагогічній діяльності.
2. Найважливіші етичні концепції морального вчинку у соціально-педагогічній роботі.
3. Типові моделі прийняття рішень соціальними педагогами.
4. Основні цінності соціальної педагогіки та можливості практичного спілкування.

Питання для самоконтролю

1. Поняття морального вибору.
2. Моральні принципи.
3. Які ще можете назвати принципи соціально-педагогічної діяльності?
4. З яких елементів складається модель фахової діяльності в Англії?
5. У чому сутність принципу «насамперед не нашкодь»?
6. Яке значення принципу конфіденційності?
7. Що означає принцип колегіальності?
8. У чому суть принципу співпраці?

Творчі завдання

Моральний вибір і ціннісні орієнтації.

Основна література: 2, 4, 3, 5. Додаткова література: 1, 3, 7, 8, 9.

Практичне заняття 2. Характеристика основних категорій соціально-педагогічної етики.

План

1. Спільне та особливе в категоріях етики і педагогічної етики.
2. Професіоналізм як моральна якість особистості.
3. Характеристика професійних обов'язків соціального педагога.
4. Основні функції етики соціальної роботи.
5. Моральні норми соціального педагога.
6. Моральні правила у професійній діяльності соціального педагога.

Питання для самоконтролю

1. Моральний обов'язок соціального педагога.
2. Совість як категорія професійної етики.
3. Професійна честь та гідність соціального педагога.

4. Гуманізм соціального педагога.
5. . Егоїзм і альтруїзм у фаховій діяльності.
6. . Емпатія та милосердя в соціально-педагогічній діяльності.
7. . Чесність і правдивість.
8. Ввічливість і тактовність.

Тематика наукових повідомлень

1. Моральні цінності у ХХІ столітті як основа етичної науки.
2. Моральний принцип і моральна норма в соціально-педагогічній роботі.
3. Етичні вимоги до культури поведінки соціального педагога.

Практичні завдання

1. Розглянути проблемні ситуації №№ 3, 5, 8, 11.
2. Проаналізувати практичні поради фахівця Запропонувати свої.
3. Розкрити значення цінності життя крізь призму соціально-педагогічної діяльності.
4. Визначити рівень власної емпатійності.
5. Створити план-проект з підвищення рівня емпатійності.
6. Здійснити аналіз методик.

Основна література: 2, 4, 5. Додаткова література: 1, 3, 7,8, 9.

Практичне заняття 3. Тренінг соціально-педагогічного спілкування.

План

1. Вправи з організації педагогічного спілкування з різними об'єктами в соціально-педагогічній діяльності.
2. Аналіз основних ролей в соціально-педагогічній діяльності.
3. Розроблення основних правил спілкування.
4. Формування навичок ефективного спілкування.

Контрольні запитання до теми

1. У чому полягають етичні основи спілкування в діяльності соціального педагога?
2. Які існують функції і правила соціально-педагогічного спілкування?
3. Яка є співпраця соціального педагога з об'єктами і суб'єктами соціально-педагогічного діяльності шляхом визначення зони позиції у спілкуванні?
4. Які є основні зони і стилі етичного спілкування?
5. Роль слухання у соціально-педагогічній діяльності. Його етичні основи і рівні.

Практичне заняття 4. Соціально-педагогічні особливості вирішення конфліктів.

План

1. Апробація тесту на визначення рівнів конфліктності особистості та врівноваженості у конфліктах. Самоаналіз тестувань.
2. Проведення рольової гри «Цивілізація».
3. Розв'язання типових конфліктних ситуацій у соціально-педагогічній діяльності.

Контрольні запитання до теми

1. У чому полягає закономірність конфліктів у людських взаєминах?
2. У чому суть посередницької діяльності у професійній практиці розв'язання конфліктів?
3. Розкрити суть конфлікту як виду критичних ситуацій.
4. Як можна гармонізувати взаємини у психолого-педагогічних конфліктах?

5. Які етичні засади соціально-педагогічної діяльності у процесі розв'язання конфлікту?

Основна література: 2, 3, 4, 5. Додаткова література: 1, 3, 7, 9.

Практичне заняття 5. Моральний портрет соціального педагога.

Заняття проходить у формі творчого завдання. На основі лекційного матеріалу і семінарських та практичних занять кожен студент готує етичний портрет соціального педагога. Орієнтовні компоненти портрета:

- педагогічна культура;
- фахово-моральні чесноти;
- основні харизматичні якості;
- зовнішній вигляд;
- мовна культура спеціаліста;
- фаховий імідж.

Обговорення пропозицій, відбір кращих зразків етичного портрета.

Творчі завдання

Професія “соціальний педагог” у XXI столітті

Основна література: 2, 4, 5. Додаткова література: 1, 3,4, 7, 9.